

סיפורים נפלאים פרשת בחוקתי

"אם בחקתי תלכו" (כו, ג)

שתהיו עמלים בתורה (רש"י)

הדבר היחיד שמלוה את האדם לאחר מותו הוא לא כספו ולא זהבו, אלא תורה ומעשים טובים שעשה בימי חייו. על כך אומר שלמה המלך (משלי ו, כב): "בהתהלך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך", התורה מנחה את האדם בשעה שהוא הולך בעולם הזה, ושומרת עליו כאשר הוא שוכב בקברו. אחד מידידי, פחדן מטבעו, נזקק ל"ע לדיאליזה. כל מחט גורמת לו להתעלף כמעט... וכשהודיעו לו, הוא לא ידע כיצד להכיל את זה, שהוא זקוק לדיאליזה, וכאשר בישרו לו שעליו לבוא לחדר נתוח כדי להכין את גופו לקראת הטפול, לבו חשב להשבר. כשהוכנס לחדר ניתוח לבדו, נדמו לו הרופאים כמלאכי חבלה. לפתע עבר אחד מהם ליד חדרו ונעץ בו מבט חודר. מידענו התחלחל, מה לו ולמלאך חבלה זה? הלה לא נראה מתרשם מן הפחד שלו, נעצר והמשיך להתבונן בו בתשומת לב.

"מ... מה אתה רוצה ממני?" "האם אינך חיים?" "מנין אתה יודע את שמי?" רעד בלתי נשלט בכפות הידים... "אני... חיים". "אינך זוכר אותי? היינו שכנים, טפסנו ביחד על עצים, שחקנו ביחד... "יעקב? מ... מה אתה עושה כאן?" "אני רופא פה". "הו, יעקב, עשה לי טובה, תאמר לכולם שאף אחד לא יגע בי חוץ ממך" - ויעקב הסכים. הכל נותר כמו קודם: הדיאליזה, המחטים, הפחד וחדר הניתוחים - אבל כשיעקב כאן הכל לובש צורה אחרת... לגמרי... ככה זה כשמכירים...
"לפתע הבנתי" - אמר לי ידידי - "מה קורה לאדם לאחר מותו. מכניסים אותו לקבר, הכל מסביב מפחיד, מלא במלאכי חבלה ומזיקים, אבל מי שלמד תורה והלך בדרך התורה, באים אליו לפתע כל דפי הגמרא שלמד ועוטפים אותו".
"אני מכיר אתכם" - הוא אומר לדפים הצהבהבים הללו - "מה אתם עושים פה?" "באנו לשמור עליך" - הם עונים ומורים לכל מלאכי החבלה לזוז הצדה - "כל מי שרוצה לטפל בו, צריך לדבר קדם כל אתנו"... לכך זוכה מי שמקדיש את חייו ללמוד, ובתורת ה' יהגה יומם ולילה! (לאור הנר)

"אם בחוקתי תלכו" (כו, ג)

שתהיו עמלים בתורה (רש"י)

בבריסק היה מלמד חשוב מאוד, שרבי חיים זצ"ל שלח את ילדיו ללמוד דווקא אצלו. אותו מלמד, בשעת הלימוד לא הגביה את עיניו מהגמרא. למד ולימד בטוב טעם ובגישמאק מיוחד. הגיעה תקופה שהבולשביקים סגרו את תלמודי התורה, ונאלצו ללמוד במחבוא. יום אחד גילה שוטר את מקום המחבוא בו למדו הילדים עם אותו מלמד. נכנס למחסן, תפס ילד אחד, וניסה למשכו החוצה כדי לעצרו בגין לימוד תורה בציבור. למען ישמעו וייראו... המלמד לא הבחין בתחילה, אבל כיוון שהיה בלגן - הגביה את עיניו, וראה שוטר מושך ילד. קם ממקומו בחמה שפוכה, מיהר

לקראת השוטר, הכהו כמה מכות אגרוף וקרא לו: "חצוף"... היה להם ממש נס. השוטר כנראה חשב שזה שד ממש, כי ברוסיה להכות שוטר זה סכנת עונש מוות מייד, והנה הוא מקבל מכות הגונות... השוטר פשוט איבד את הביטחון העצמי, יצא וברח מהמקום, והילדים מיהרו להתפזר. למחרת שאל אותו רבי חיים: "תאמר לי, איך לא היה לך פחד? נכון, היה לך נס, אבל איך עשית זאת, כך להכות שוטר מכות נאמנות?" השיב לו המלמד הצדיק: "כנראה שהרב לא שמע מה שהיה. היינו באמצע התוספות, הסברתי את התוספות, ממש באמצע, ובדיוק אז אותו שייגץ נכנס פנימה. וכי הרב שמע כזאת חוצפה, להפריע באמצע התוספות!?"

שתהיו עמלים בתורה. כל מילה נוספת - מיותרת!

"אם בחוקתי תלכו" (כו, ג)

שתהיו עמלים בתורה (רש"י)

כשנפטר תלמיד חכם מתמיד מופלג, שאלו את הגה"ק הקהילות יעקב' זיע"א אם אפשר לחרוט על מצבתו את התואר 'לא פסק פומיה מגירסא'? ענה רבינו האם הנפטר קרא עיתון חרדי? ומשנענה בחיוב אמר שאי אפשר לתארו בתואר זה.

"אם בחוקתי תלכו" (כו, ג)

שתהיו עמלים בתורה (רש"י)

על גדלות יגיעתו ועמל התורה של מרן החתם סופר, סיפר בנו הגה"ק ה"מכתב סופר": הלימוד עצמו היה ביגיעה גדולה, וכשהיה רבינו מסיים את שיעורו, היה עולה לביתו כדי להחליף את הכתונת מחמת רוב הזיעה שהזיע בשיעור. כשחטטו פעם את חלוקו, יצאו מים רבים מרוב הזיעה בלימוד. (ספרא דמלכא)

גדול אחד התכונן לבקר אצל רבינו, והכין שלשה חידושים גדולים שטרם עליהם הרבה, כדי להשמיעם באוזני רבינו. כאשר בא לפני רבינו והציע לו את החידוש הראשון, הראה לו רבינו שבגליון הש"ס במסכת פלונית בדף פלוני רשם כבר בקיצור את החידוש הזה. השמיע לרבינו את חידושו השני - ושוב הראה לו רבינו שגם חידוש זה כתוב אצלו בתוך תשובותיו להלכה. חלשה דעתו של אותו גדול בראותו שכל חידוש שהוא אומר כבר כתבו רבינו, אך החליט לומר אף את המערכה השלישית מחידושו. ויקרא רבינו לאחד מתלמידיו וישאלהו לאמר: "איך הסברתי ענין פלוני בשיעור שאמרתי לכם?" חזר התלמיד על אשר אמר רבינו בשיעורו - והיה זה כחידושו השלישי...

בראותו אותו גדול כי כן, התרגש עד למאוד כיצד רבינו תפס את הכל מאליו, כאילו בלי יגיעה, וקרא: "רבי, התורה מתעופפת לתוך ראשכם"... השיב לו רבינו: "חס ושלום, חס ושלום, שנים רבות לא שכבתי במיטה". (ספרא דמלכא)

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת בחוקתי

”ואם לא תשמעו לי” (כו, יד)

מעשה באחד שחשקה נפשו לעלות לתורה בפרשת התוכחה, ומכיוון ששמע שיש החוששים מכך פנה אל הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט”א לשאול את פיו כדת מזה לעשות, ענה לו הגר”ח שאין כדאי הדבר ואין בזה סימן טוב...

לחיזוק תשובתו סיפר לו הגר”ח מעשה שהיה בשנה שלפניה באחד מתלמידי כולל חזון איש שעלה לתורה לקרוא בפרשת התוכחה, ולא נגמר הדבר 'בכי טוב'... כי מיד בשבוע שלאחריו מתה דודתו העשירה של האברך שהייתה דרה בארה”ב, והניחה לו ירושה הגונה ובין יום נהפך מעני מרוד להיות מעשירי העיר... ו...לא עבר זמן ארוך והלה עזב את הכולל ויצא לעסקיו... הרי לך איזה חורבן נורא נגרם מאותה ה'עליה'!

”ואכלתם בשר בניכם” (כו, כט)

מספרים על הרה”ק רבי יהודה צבי מסטרטין זיע”א, שהיה רגיל לדרוש את הקללות שבתורה ולהפכן לברכות. אמרו לו ומהו ”ואכלתם בשר בניכם”? השיב הצדיק, שבניכם ילכו בדרכיםם ותוכלו לאכול אצלם בשר ללא כל חשש.

”והשמותי את מקדשיכם ולא אריה בריח ניחחכם” (כו, לא)

רבי אברהם דב מאורוויטש בעל ”בת עין”, עלה לארץ ישראל בשנת תקצ”א ועמד במסירות בראש העדה בצפת. לאחר עלייתו נסע לירושלים עיר הקודש, וכשהגיע אל הר הבית וראה את מקום בית המקדש בחרבנו ושועלים הלכו בו, נשבר לבו בקרבו. הציע לו אחד המלומים להתקרב אל הקדש, בטענה שהדבר מותר לדעת חלק מהפוסקים, מפני שקדשה ראשונה לא קדשה לעתיד לבוא. אולם רבי אברהם דב דחה את דבריו, ואמר בצחות: ”ממה נפשך, אם המקום מקדש הרי אסור להכנס אליו, ואם אין בו שום קדושה, מדוע יש לי אפוא צורך להכנס אליו?...”

”ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים...” (כו, מד)

”מה נשתייר לישראל? ספר תורה, שאם לא היה קיים לא היו משונים מכל העמים כלום” (ילקוט שמעוני ויקרא רמז תרע”ה) משל לאומן נפלא בחצר המלכות, שהיה נחשב מאוד בין אנשי בית המלוכה, בנו לו בית מיוחד ופרנסתו היתה מצויה בשפע. לימים, חלה ונפל למשכב, ולא היתה לו אפשרות למלא את תפקידו בחצר המלכות. מטה לחמם של בני משפחתו נשבר, והם נאלצו למכור את חפצי הבית השונים. כשסיימו למכור את כל חפצי הבית, רצו למכור גם את כלי אומנותו של ראש משפחתם החולה. כשמע זאת החולה אמר: ”בבקשה מכם, אל תמכרו את כלי אומנותי! כשמכרתם את שאר חפצי אמרתי בליבי אשוב לאיתני ואקנה חדשים, אבל אם תמכרו את כלי אומנותי אפסה תקוותי לשוב לאיתני.”

התורה היא כלי אומנותו של עם ישראל בגלותו. בית המקדש הוא בית המלכות בו עובד עם ישראל, האומן הנפלא, ואם חס ושלום יטוש עם ישראל את כלי אומנותו - הם התורה ומצוותיה, אפסה התקוה ח”ו מעם ישראל לשוב לאיתנו לגאולה. (בשם המגיד מדובנא)

”ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם” (כו, מב)

אפילו שאני נותן לבני ישראל את הפורענות אשר אמרתי, לא מאסתים לכלותם לגמרי ולהפר בריתי אשר איתם. בתקופת נפוליאון, הקיסר הצרפתי, היו יהודים רבים שתלו בו תקוות רבות. סבורים היו אותם יהודים, כי אם נפוליאון אכן ביטל כמה גזירות שהיו תלויות נגדם שנים רבות ועוד העניק להם כמה זכויות - זהו אות כי הגאולה קרבה...

אל יהודים תמימים אלו הפנה החת”ם סופר את המעשה הבא: בנו האהוב והמפונק של המלך סר לפתע פתאום מהדרך הטובה, והחל לעשות מעשים אשר לא יעשו. החליט אביו להגלותו לכפר נידח. ושם, בכפר, התגורר בן המלך בביתו של איכר עני. קשים היו חייו של הנסיך המורגל בתפנוקים: האיכר העבירו בפרך, ותמורת עבודתו לא נתן לו אלא פת יבשה ומים. באופן זה, קיווה המלך, ילמד בנו להכיר את החיים הקשים, ושוב לא יטה לבו אחר דרכים מפוקפקות. ובבוא היום - לכשיגיע זמנו לעלות על כס המלוכה - יהא הבן ראוי לשבת על הכיסא הרם. בן המלך קיבל באהבה את כל הייסורים שכפה עליו אביו. תקוה אחת פיעמה בלבו: בקרוב יחזירו אביו אל ארמונו! חי לו הבן בכפר וספר את הימים עד ליום המיוחל. והנה, באחד הימים ראה קבוצת פועלים מגיעה לכפר. עקב אחריהם ונוכח כי הם יוצקים יסודות ומתחילים להקים בנין גדול ומרווח. ”בשביל מי מקימים אתם את הבית הזה?” הסתקרן בן המלך. והפועלים השיבו בשמחה: ”המלך ציוה עלינו להקים פה ארמון מפואר בעבורך, בן המלך!” מה הופתעו הפועלים לראות כי במקום לשמוח ולצהול פורץ הנסיך בבכי מר. ”האם אין הבניין מוצא חן בעיניך כבוד הנסיך?” חרדו הפועלים. מבעד לדמעותיו השיב להם הנסיך: ”הארמון נפלא, נהדר. ומשום כך בוכה אני...”

”משום כך?” לא יכלו הפועלים להבין. ”מדוע ולמה??” ”כל עוד התגוררתי בבית האיכר, עבדתי בפרך ואכלתי פת חרבה - ידעתי כי קרוב היום בו יגאלני אבי וישיבני אל ארמונו”, הסביר הבן. ”אך כעת, כששלח אתכם אבי לבנות לי ארמון מפואר - מי יודע כמה זמן חפץ הוא להשאירני כאן, מרוחק מארמונו שלי...” היהודים שהאזינו לדברי החת”ם סופר הרכינו ראשיהם. כן, הם הבינו את הנמשל. אך החת”ם סופר המשיך ואמר: ”עם ישראל סובל בגלות, אך בתוך חשכת הגלות יש קרן אור אחת: התקווה לגאולה הקרובה. אך עתה, כשהקב”ה שולח את הקיסר הצרפתי להקים לנו היכל נאה בגלות - היכל של שוויון זכויות - מי יודע עוד כמה זמן תימשך גלותנו? אין לנו לשמוח על כך, אלא להצטער ולבכות בכי תמרורים”. (מעשיהם של צדיקים)